

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 558

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărți, 3 iulie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
2.	— Decizie privind convocarea Camerei Deputaților și Senatului în sesiune extraordinară	2
	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
	Decizia nr. 287 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în integralitatea sa	3–7
	DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
223.	— Decizie privind încetarea, prin acordul părților, a raportului de serviciu al domnului Constantin Budulan, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor	8

ACTE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****DECIZIE****privind convocarea Camerei Deputaților și Senatului
în sesiune extraordinară**

În temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (2) și art. 66 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, Camera Deputaților și Senatul se convoacă în sesiune extraordinară în ședință comună în data de 4 iulie 2018, ora 14,00, cu următorul proiect al ordinii de zi:

1. Proiectul de Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 30/2017 privind constituirea grupurilor parlamentare de prietenie;

2. Proiectul de Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 11/2017 privind aprobarea componenței nominale și a conducerii Delegației permanente a Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa;

3. Proiectul de Hotărâre privind modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 20/2017 pentru modificarea Hotărârii Parlamentului României nr. 1/2008 privind constituirea Comisiei permanente comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO și aprobarea componenței nominale a acesteia;

4. Proiectul de Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 9/2017 privind aprobarea componenței nominale și a conducerii Delegației permanente a Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a Francofoniei;

5. Proiectul de Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 14/2017 privind aprobarea componenței nominale și a conducerii Delegației permanente a Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a Mediteranei;

6. reluarea votului asupra proiectului de Hotărâre privind raportul final al Comisiei parlamentare de anchetă a Camerei Deputaților și Senatului pentru a clarifica aspectele ce țin de desființarea Direcției Generale de Protecție și Anticorupție;

7. Propunerea legislativă pentru modificarea art. 37 și 39 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor (PI-x 388/2017, L388/2017);

8. Proiectul de Hotărâre privind întocmirea unui raport comun de către Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Camerei Deputaților împreună cu Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională a Senatului;

9. Proiectul de Hotărâre pentru punerea în acord a Hotărârii Parlamentului României nr. 11/2018 privind constituirea Comisiei parlamentare de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea activității directorului Serviciului de Protecție și Pază, domnul Pahonțu Lucian-Silvan, și a modului în care este posibil ca acesta să fi implicat instituția în activități care excedează cadrului legal de funcționare cu considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 206 din 3 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 23 aprilie 2018;

10. Proiectul de Hotărâre privind constituirea Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru controlul execuției bugetelor anuale ale Curții de Conturi;

11. numirea directorului Serviciului de Informații Externe.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
NICOLAE-LIVIU DRAGNEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
**CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON
POPESCU-TĂRICEANU**

București, 3 iulie 2018.
Nr. 2.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 287**

din 26 aprilie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în integralitatea sa

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Prin Încheierea din 19 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.383/243/2016, Judecătoria Hunedoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A., membră a Grupului Național Bank of Greece, în Dosarul Curții Constituționale nr. 299D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele Curții Constituționale nr. 352D/2017, nr. 398D/2017, nr. 417D/2017 și nr. 421D/2017, având un obiect similar al excepției de neconstituționalitate, și anume, prevederile Legii nr. 77/2016. Excepția a fost ridicată de Societatea Banca Românească — S.A., membră a Grupului Național Bank of Greece, în Dosarul nr. 7.687/190/2016 al Judecătoria Bistrița — Secția civilă, de Societatea Piraeus Bank — S.A. în Dosarul nr. 11.704/302/2016 al Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, de Societatea Alpha Bank România — S.A. în Dosarul nr. 21.814/4/2016 al Judecătoria Sectorului 4 București, precum și de către Societatea Banca Românească — S.A., membră a Grupului Național Bank of Greece, în Dosarul nr. 14.180/236/2016 al Judecătoria Giurgiu — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 299D/2017, nr. 352D/2017, nr. 398D/2017, nr. 417D/2017 și nr. 421D/2017, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 352D/2017, nr. 398D/2017, nr. 417D/2017 și nr. 421D/2017 la Dosarul nr. 299D/2017, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin Încheierea din 19 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.383/243/2016, **Judecătoria Hunedoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 299D/2017.

10. Prin Încheierea din 19 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 7.687/190/2016, **Judecătoria Bistrița — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 352D/2017.

11. Prin Încheierea din 18 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 11.704/302/2016, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016, în integralitatea sa, în special ale art. 3, art. 4, art. 5 alin. (3), art. 8 alin. (5) și art. 11 din acest act normativ.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 398D/2017.

12. Prin Încheierea din 23 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 21.814/4/2016, **Judecătoria Sectorului 4 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016, în integralitatea sa, în special ale art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7, art. 8 și art. 11 din acest act normativ.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 417D/2017.

13. Prin Încheierea din 18 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 14.180/236/2016, **Judecătoria Giurgiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 77/2016, în integralitatea sa.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 421D/2017.

14. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Banca Românească — S.A., membră a Grupului Național Bank of Greece, de Societatea Piraeus Bank — S.A., precum și de către Societatea Alpha Bank România — S.A., în cauze având ca obiect Legea nr. 77/2016.

15. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autoarele acesteia susțin că legiuitorul intervine asupra unor raporturi juridice consfințite prin hotărâri judecătorești care se bucură de autoritate de lucru judecat; se arată, astfel, că, prin reglementarea criticată, și anume art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, s-a încălcat autoritatea de lucru judecat a hotărârilor judecătorești prin care au fost respinse acțiunile în constatarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale sau prin care au fost respinse contestații la executare formulate în procedura executării silite. Autoarele arată, în esență, că se încalcă principiile previzibilității și accesibilității legii, întrucât i se impune creditorului ipotecar să accepte bunul în orice condiții, cu efect liberatoriu, sub sancțiunea pronunțării împotriva sa a unei hotărâri judecătorești care să confirme transferul dreptului de proprietate în patrimoniul său. Se mai arată că legiuitorul modifică destinația bunului, afectat inițial garantării executării unui contract de credit, în bun ce servește ca mijloc de plată cu efect liberatoriu. În plus, Legea nr. 77/2016 nu menține pe

întreaga perioadă a derulării contractului de credit, efectele prevăzute de părți sau care ar fi putut fi prevăzute la încheierea acestuia. Art. 3 din Legea nr. 77/2016 dispune că dispozițiile sale derogă de la Codul civil, fără a se indica expres textul/articolul de la care se derogă. În sfârșit, întrucât regimul juridic general al proprietății trebuie să fie reglementat, potrivit Constituției, prin lege organică, și dispozițiile derogatorii de la acest regim trebuie să fie reglementate prin lege organică, ceea ce nu s-a întâmplat în cazul Legii nr. 77/2016.

16. De asemenea, se arată că prevederile art. 3, 4, 6, 7, 8 din Legea nr. 77/2016 contravin exigențelor de calitate a legii, stabilității juridice și respectării drepturilor dobândite și a intereselor legitime. Se arată că modificarea/reșezarea riscurilor asumate prin contract sau chiar modificarea prețului agreeat de părți nu poate avea loc printr-o ingerință a legiuitorului în economia contractului, ci doar în ipoteze excepționale de rupere a echilibrului contractual ce trebuie cercetate pentru fiecare contract în parte de către instanța judecătorească. Tot în acest context, se arată că art. 7 din lege stabilește o procedură antinomică Codului de procedură civilă. Se apreciază că art. 8 din lege încalcă principiul securității raporturilor juridice, al legalității și al statului de drept. Se mai arată că previzibilitatea impunea menținerea aceluiași efecte ale contractului de credit cu cele pe care părțile le-au prevăzut sau ar fi putut în mod rezonabil să le prevadă la momentul încheierii contractului; or, transformarea bunului din garanție imobiliară în mijloc de plată cu efect liberatoriu pe parcursul derulării contractului de credit, fără acordul creditorului încalcă accesibilitatea și previzibilitatea legii, ceea ce conferă caracterul neconstituțional al art. 5 alin. (2) și art. 10 din lege.

17. Cu privire la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, se arată că, prin reglementarea cu titlu obligatoriu a mecanismului dării în plată în cazul contractelor încheiate înainte de intrarea în vigoare a legii, legiuitorul a intervenit într-o situație juridică ale cărei efecte au fost epuizate încă de la momentul încheierii contractului de credit, drept pentru care prevederile art. 8 alin. (5) și art. 11 din lege sunt neconstituționale. În același sens, se arată că principiul neretroactivității legii civile este încălcat, atât timp cât se conferă debitorilor executați silit posibilitatea de a cere instanței constatarea ștergerii unor datorii rezultate din contracte de credit declarate scadente anticipat, cu mult înainte de intrarea în vigoare a legii. Mai mult, după darea în plată forțată a bunului imobil, creditorul trebuie să preia toate costurile de administrare, conservare, valorificare aferente proprietății, devenind, în același timp, și garant în favoarea debitorului în situația în care acesta a constituit garanții reale asupra imobilului sau alte sarcini, efecte inexistente la data încheierii contractului de credit. Astfel, legea nu face diferența între *facta praeterita*, *facta pendentia* și *facta futura*.

18. Cu privire la încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție, se arată că, în urma ștergerii creanței ipotecare prin darea în plată a bunului imobil, creditorul respectiv nu va avea dreptul de urmărire asupra celorlalte bunuri din patrimoniul debitorului, față de ceilalți creditori ipotecari sau chirografari care nu au calitatea de instituție de credit, instituție financiară nebanclară sau cesionar al acestora. Se mai precizează că prevederile art. 1, art. 4 alin. (1), art. 6 alin. (1) și art. 7 alin. (4)–(6) din Legea nr. 77/2016 au un caracter discriminatoriu, întrucât se aplică numai consumatorilor care îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 4 din lege, iar ceilalți consumatori nu se pot bucura de beneficiile acestui act normativ.

19. Cu privire la încălcarea art. 21 din Constituție, se arată că art. 4 și 7 din lege dau dreptul debitorilor să schimbe obiectul, prețul, riscul contractului după bunul lor plac și în lipsa verificărilor prelabile privind îndeplinirea condițiilor obiective și subiective pentru aplicarea „protecției”. Se mai arată că art. 4 și art. 7 alin. (1) din lege limitează acțiunea creditorului de a contesta starea bunului dat în plată, culpa debitorului în diminuarea valorii bunului ipotecat sau starea de necesitate

învederată de debitor, drept pentru care nu se respectă cerințele accesului liber la justiție.

20. Cu privire la încălcarea art. 44 și art. 136 alin. (5) din Constituție, se apreciază că, prin efectul liberatoriu, constând în ștergerea creanței reziduale a băncii formată din diferența dintre soldul creditorului la momentul plății și valoarea imobilului, dreptul de proprietate al băncii asupra acestei creanțe este iremediabil afectat, ceea ce duce la concluzia neconstituționalității art. 5 alin. (2) și art. 10 din lege. De asemenea, pentru aceleași motive, este neconstituțional și art. 8 alin. (5) din lege; se mai indică faptul că se încalcă atât dreptul de proprietate al băncii, cât și al creditorului cesionar, după caz. Se ajunge la pierderea dreptului de creanță avut împotriva împrumutatului/garanților, acesta fiind înlocuit cu un drept real asupra unui imobil care are o valoare incertă. Mai mult, se poate întâmpla ca bunul imobil să nu fie transmis în patrimoniul băncii liber de sarcini, nefiind reglementată nici măcar obligația de garantare a debitorului ce apelează la procedura dării în plată a imobilului. Se mai indică faptul că, prin efectul art. 3 din lege, banca este deposedată de un bun actual, respectiv dreptul de creanță născut în temeiul contractului de credit. Se mai susține că Legea nr. 77/2016 restrânge dreptul de proprietate privată, fără ca niciuna dintre justificările cuprinse la art. 53 din Constituție să existe.

21. Cu privire la încălcarea art. 45 din Constituție, autoarele excepției de neconstituționalitate subliniază că libertatea contractuală a părților nu presupune doar libertatea acestora de a-și asuma obligații și de a dobândi drepturi, ci și libertatea de a-și asuma riscuri ale contractului, pe care trebuie să le respecte. Libertatea economică presupune un cadru economic caracterizat prin stabilitate, în care participanții pot stabili un preț al contractului prin negociere în funcție de condițiile de pe piață. Se susține, așadar, că Legea nr. 77/2016 restrânge libertatea contractuală, fără ca niciuna dintre justificările cuprinse la art. 53 din Constituție să existe.

22. Cu privire la încălcarea art. 53 alin. (2) din Constituție, se apreciază că art. 3 și 4 din lege permit hazardul moral al liberării discreționare de datorie de către debitori aflați în situații economico-financiare care nu sunt excepționale. Astfel, se permite modificarea discreționară a prețului contractului de către debitor, ceea ce reprezintă un stimulent pentru ca acesta să nu își execute obligațiile de plată a datoriei. Se mai indică faptul că legea nu urmărește un scop legitim, în sensul că vizează interese pur private, și nu cele generale, că adoptarea acesteia nu a fost necesară, existând la îndemâna părților contractante și alte mecanisme, precum cel al impreviziunii, și că legea nu asigură un just echilibru între interesele creditorului și al debitorului.

23. Cu privire la încălcarea art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, se arată că legea, reglementând aspecte referitoare la proprietate, trebuia adoptată ca lege organică, și nu ordinară. Din moment ce legea criticată reglementează derogări de la Codul civil, lege organică, se subliniază că și normele derogatorii trebuiau să fie adoptate ca lege organică.

24. Cu privire la încălcarea art. 135 din Constituție, se apreciază că art. 3, art. 4 alin. (2), art. 5, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4)–(6), art. 8 și art. 10 aduc atingere principiilor libertății contractuale, întrucât procedura dării în plată, deși ar fi trebuit să aibă un caracter consensual, este lăsată exclusiv la opțiunea debitorului, nefiind, astfel, necesar consimțământul creditorului. Mai mult, legea, în ansamblul său, favorizează comportamentul iresponsabil al consumatorilor care, la momentul încheierii contractului de credit, trebuiau să prevadă și riscurile acestuia cu privire la aprecierea/deprecierea monedei de schimb.

25. Cu privire la încălcarea art. 148 din Constituție, este invocat caracterul contrar al legii cu referire la Directiva 2014/17/UE și, în special, față de art. 43 alin. (1) al acesteia. Se arată, astfel, că legea criticată este contrară Directivei 2014/17/UE, aceasta din urmă reglementând într-un mod proporțional, adecvat și cu respectarea exigențelor principiului

neretroactivității, posibilitatea stingerii obligațiilor rezultate din contractele de credit prin darea în plată a bunului imobil. În fine, se mai arată că, potrivit domeniului de reglementare a legii, aceasta se aplică și în cazul contractelor de credit de consum referitoare la bunuri imobile rezidențiale care intră în sfera de reglementare a Directivei 2014/17/UE. Potrivit art. 23 din Directiva 2014/17/UE, statele membre pot să reglementeze un cadru legal care să asigure cel puțin dreptul consumatorului de a converti contractul de credit într-o monedă alternativă, în condiții specificate sau să fie în vigoare alte aranjamente pentru a limita riscul ratei de schimb valutar. Cu toate acestea, în art. 23 alin. (5) din Directiva 2014/17/UE se prevede în mod clar că astfel de reglementări nu pot fi aplicate cu efect retroactiv. În același sens dispune și art. 43 din Directivă, dispozițiile fiind clare în sensul stabilirii aplicării lor doar pentru viitor, neputând fi aplicate cu efect retroactiv, ci doar contractelor de credit încheiate după data de 21 martie 2016. Din această perspectivă, autoarele excepției apreciază că este evidentă contradicția dintre reglementarea europeană și cea națională.

26. **Judecătoria Hunedoara** în Dosarul Curții Constituționale nr. 299D/2017 și **Judecătoria Sectorului 4 București** în Dosarul Curții Constituționale nr. 417D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

27. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă** în Dosarul Curții Constituționale nr. 398D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

28. **Judecătoria Bistrița — Secția civilă** în Dosarul Curții Constituționale nr. 352D/2017, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

29. **Judecătoria Giurgiu — Secția civilă** în Dosarul Curții Constituționale nr. 421D/2017, opinează că „nu se impune o reconsiderare a deciziilor anterioare deja pronunțate de Curtea Constituțională”.

30. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

31. **Guvernul** a formulat punctul său de vedere, în dosarele Curții Constituționale nr. 299D/2017 și nr. 352D/2017, în sensul respingerii criticilor de neconstituționalitate, ca neîntemeiate, respectiv ca inadmisibile, în acord cu jurisprudența instanței constituționale, și anume, Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017.

32. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

33. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

34. Din examinarea dispozitivului încheierilor de sesizare și a criticilor formulate, Curtea observă că, pe lângă invocarea, în mod individual, a unor prevederi ale Legii nr. 77/2016, acest act normativ este criticat, în majoritatea cauzelor, în integralitatea sa. Așa fiind, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate prevederile Legii nr. 77/2016 privind darea

în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în integralitatea sa, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016.

35. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile criticate din Legea nr. 77/2016 contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) [coroborat cu art. 126 alin. (1)] și art. 1 alin. (5) care consacră principiul securității juridice, al previzibilității și accesibilității normei legale, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii civile, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 44 alin. (1) și alin. (2) teza întâi privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 73 alin. (3) lit. m) referitor la regimul juridic al proprietății, art. 135 alin. (1) și (2) lit. a) privind economia, art. 148 referitor la integrarea în Uniunea Europeană, precum și a prevederilor art. 1 — *Protecția proprietății* din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

36. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, a constatat că sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională și că prevederile din art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii.

Întrucât, în prezentele dosare, sesizarea Curții Constituționale a fost realizată ulterior publicării Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, și având în vedere faptul că, în toate cauzele, contractele de credit au fost încheiate sub imperiul vechiului Cod civil din 1864, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3), (5), (6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, având în vedere și faptul că autorii excepției de neconstituționalitate critică exact înțelesul normelor legale care a fost exclus din cadrul constituțional. De asemenea, raportat la decizia precitată, și excepția de neconstituționalitate privind sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din cuprinsul art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „(3) *Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.*”

37. Totodată, din perspectiva faptului că în cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești care au sesizat Curtea, toate contractele de credit au fost încheiate înaintea intrării în vigoare a noului Cod Civil, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportată la art. 3 teza întâi este inadmisibilă. Tot astfel, împrejurarea că toate contractele de credit au fost încheiate înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil este relevantă și în examinarea admisibilității excepției având ca obiect neconstituționalitatea tezei a doua a art. 11 din Legea nr. 77/2016. Curtea reține că, potrivit primei teze a acestuia, prevederile Legii nr. 77/2016 se aplică și contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, iar, potrivit celei de-a doua teze a art. 11, Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât aceasta vizează contracte încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016.

38. De asemenea, Curtea constată că nici prevederile art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 nu respectă condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, reglementate în art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, având în vedere că, în toate cauzele aflate pe rolul

instanțelor care au sesizat Curtea, situația de fapt nu a implicat o executare silită a imobilului ipotecat. Ca atare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

39. Prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, paragraful 28, Curtea a statuat că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 este o decizie interpretativă, așa încât, atunci când criticile de neconstituționalitate a unei norme juridice privesc un înțeles sau înțelesuri ale acesteia care se bucură, în continuare, de prezumția de constituționalitate și care nu au fost excluse din cadrul constituțional prin decizia interpretativă, este evident că instanța constituțională este competentă să analizeze fondul excepției de neconstituționalitate (a se vedea și Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragraful 48).

40. Astfel, în ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că „indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei imprevizunii, în temeiul art. 969 și art. 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei imprevizunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează.” [paragraful 115].

41. Cu privire la critica raportată la art. 16 din Constituție, referitor la principiul egalității, Curtea a reiterat jurisprudența sa constantă potrivit căreia că noțiunea fundamentală de *egalitate în fața legii* nu presupune că stabilirea unui tratament juridic diferențiat unor situații distincte este discriminatorie. Dimpotrivă, în acest fel se asigură deplina respectare a acestui principiu constituțional fundamental. Astfel, în Decizia nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005, Curtea a precizat că „egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat”. Curtea reține că deosebirile obiective dintre categoria *profesioniștilor* și cea a *consumatorilor* sunt suficient de relevante și semnificative încât să justifice opțiunea legiuitorului de a le aplica un regim juridic distinct.

42. Cu referire la criticile prevederilor Legii nr. 77/2016 formulate din perspectiva încălcării art. 45 și art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, Curtea reține, în plus față de ceea ce reiese din considerentele Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, că însuși textul art. 45 din Constituție dispune că accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate în condițiile legii. Or, dispozițiile criticate din Legea nr. 77/2016 se pot încadra în această categorie — *în condițiile legii* — legiuitorul constituant însuși acordându-i legiuitorului ordinar prerogativa de a stabili condițiile exercitării accesului liber al persoanei la o activitate economică, precum și pe cel al liberei inițiative. De altfel, Curtea Constituțională a stabilit în Decizia nr. 282 din 8 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014, că „principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor.” [paragraful 16].

43. În ceea ce privește criticile aduse Legii nr. 77/2016 din perspectiva art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 108, Curtea a statuat că „Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice care nu se referă la regimul general al proprietății, în sensul că vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit în ipoteza intervenirii imprevizunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are drept efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România, și nu orice transfer al dreptului de proprietate ca urmare a aplicării unor instituții de drept civil. În concordanță cu jurisprudența sa (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992), Curtea constată că regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința, dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică care guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015) care, în art. 348, reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea constată că această critică de neconstituționalitate extrinsecă este neîntemeiată”.

44. Prin Decizia nr. 94 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 4 august 2017, Curtea constată că, reglementând procedura dării în plată, ca expresie a imprevizunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Curtea a constatat că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată care este menită să împiedice ruina iminentă a debitorului, înlăturând efectele negative asupra patrimoniului acestuia în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Este o măsură provizorie prin natura sa, întrucât, în cazul în care este admisă contestația creditorului, debitorul obligației va trebui să execute în continuare contractul de credit, plata sumelor de bani aferente perioadei de suspendare urmând a fi reluată. Mai mult, Curtea a reținut că, în condițiile în care instanța judecătorească admite contestația formulată de profesionist, prestațiile bănești datorate în temeiul contractului de credit trebuie executate întocmai, creditorul obligației, în acest caz, având dreptul la repararea prejudiciului în măsura în care instanța judecătorească a constatat reaua-credință a debitorului în exercitarea dreptului său la notificarea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 77/2016.

45. Referitor la critica potrivit căreia reglementarea criticată aduce atingere autorității de lucru judecat a hotărârilor judecătorești, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 123, și Decizia nr. 638 din 27 octombrie 2016, paragraful 20, Curtea a constatat că „darea în plată poate opera și în faza executării silite, neputându-se reține încălcarea autorității de lucru judecat al hotărârii instanței judecătorești care a încuviințat executarea silită, întrucât aceasta nu are ca obiect soluționarea fondului. Chiar și în această fază instanța poate aprecia cu privire la îndeplinirea condițiilor privind existența imprevizunii”.

46. În fine, referitor la prevederile art. 11 teza întâi prin raportare la celelalte dispoziții ale Legii nr. 77/2016 criticate în prezenta cauză, respectiv prevederile art. 1, art. 5, art. 6 alin. (1) și art. 10, Curtea reține că toate considerentele anterioare sunt aplicabile *mutatis mutandis*. În plus, reiterează cele reținute în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 cu privire la criticile aduse din perspectiva art. 44 din Constituție privind dreptul de proprietate privată: „Curtea reține că în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 270 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 28 iulie 2014, paragraful 19) a statuat că, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, legiuitorul este în drept să stabilească conținutul și limitele dreptului de proprietate. De principiu, aceste limite au în vedere obiectul dreptului de proprietate și atributele acestuia și se instituie în vederea apărării intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale altor persoane, esențial fiind ca prin aceasta să nu fie anihilat complet dreptul de proprietate (în acest sens, a se vedea și Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993). De asemenea, Curtea a statuat, prin Decizia nr. 59 din 17 februarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 9 martie 2004, că, în temeiul art. 44 din Constituție, legiuitorul ordinar este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principală conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind, astfel, niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat. Așadar, textul art. 44 din Constituție cuprinde expres, în cadrul alin. (1), o dispoziție specială în temeiul căreia legiuitorul are competența de a stabili conținutul și limitele dreptului de proprietate, inclusiv prin

introducerea unor limite vizând atributele dreptului de proprietate. În aceste condiții, Curtea reține că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, ci poate fi supus anumitor limitări, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție; însă, limitele dreptului de proprietate, indiferent de natura lor, nu se confundă cu însăși suprimarea dreptului de proprietate. Statul protejează dreptul de proprietate în condițiile exercitării sale cu bună-credință (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 20 iulie 2016, paragrafele 59—60). Dreptul de proprietate al instituțiilor de credit nu cunoaște nicio limitare în condițiile impreviziunii, adaptarea/încetarea contractelor neînsemnând nici măcar limitarea dreptului de proprietate”. Prin urmare, pentru argumentele expuse, Curtea respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a art. 11 teza întâi raportate la celelalte prevederi ale Legii nr. 77/2016.

47. Cu privire la invocarea art. 148 din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că, în cauzele deduse judecării, prevederile Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1.093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 60 din 28 februarie 2014, nu au legătură cu ipoteza normativă a legii criticate, ele referindu-se la conversia creditelor în valută. Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile constituționale cuprinse în art. 148 nu au incidență în cauză.

48. Întrucât nu au intervenit elemente noi, care să justifice reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele care au fundamentat-o își mențin valabilitatea și în prezentele cauze.

49. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi, referitor la prevederile art. 11 teza întâi, raportate la cele ale art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, și cu unanimitate de voturi, referitor la celelalte prevederi ale aceluiași act normativ,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a art. 11 teza întâi raportat la prevederile art. 3, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5)—(6) și ale art. 8, precum și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua și a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A., membră a Grupului Național Bank of Greece, în Dosarul nr. 5.383/243/2016 al Judecătorei Hunedoara, de Societatea Banca Românească — S.A., membră a Grupului Național Bank of Greece, în Dosarul nr. 7.687/190/2016 al Judecătorei Bistrița — Secția civilă, de Societatea Piraeus Bank — S.A. în Dosarul nr. 11.704/302/2016 al Judecătorei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, de Societatea Alpha Bank România — S.A. în Dosarul nr. 21.814/4/2016 al Judecătorei Sectorului 4 București, precum și de către Societatea Banca Românească — S.A., membră a Grupului Național Bank of Greece, în Dosarul nr. 14.180/236/2016 al Judecătorei Giurgiu — Secția civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a art. 11 teza întâi raportat la celelalte prevederi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de aceleași părți în aceleași dosare ale acelorași instanțe judecătorești și constată că acestea sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică către Judecătoria Hunedoara, Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, Judecătoria Bistrița — Secția civilă și Judecătoria Giurgiu — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind încetarea, prin acordul părților, a raportului de serviciu al domnului Constantin Budulan, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor**

Având în vedere cererea domnului Constantin Budulan, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/3.727 din data de 22 iunie 2018,

în temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 97 lit. b) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, raportul de serviciu al domnului Constantin Budulan, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, încetează prin acordul părților.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Ioana-Andreea Lambru

București, 3 iulie 2018.

Nr. 223.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 094234